

NAUJIENOS

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First Lithuanian
Published by The Lithuanian
1739 So. Halsted
HAY
Over One
In Th

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, January 4, 1983

SOVIETŲ MARSALAI SUSKRIDO Į PAKTO VALSTYBES

DR. BAČKIO ŽODIS, AMERIKOS BALSU PERDUOTAS LIETUVON

(Lietuvos atstovo, dr. S. A. Bačkio, žodis į Lietuvą, įregistruotas Amerikos Balse Naujųjų 1983 metų proga)

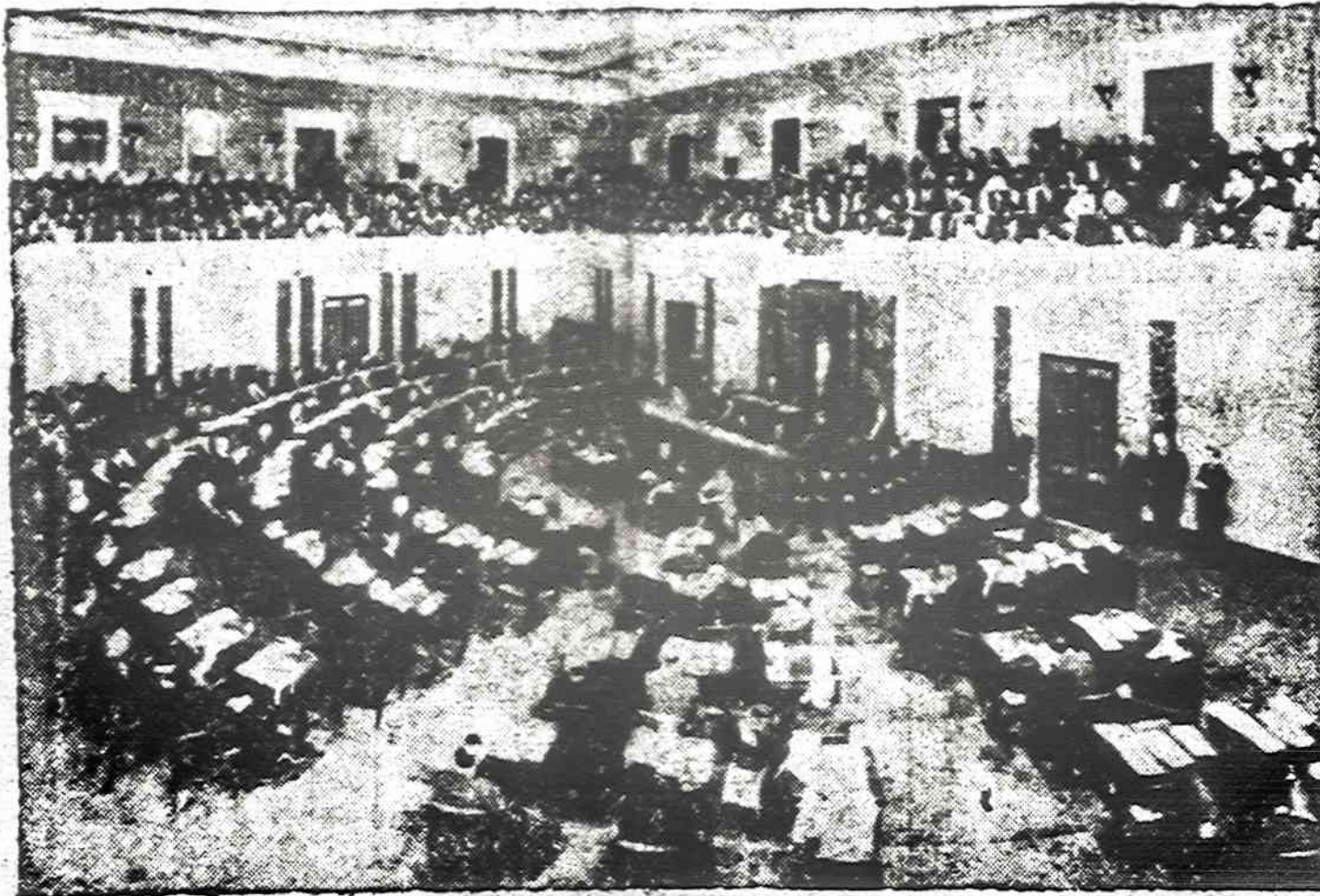
Erangūs Tautiečiai,

Išengiame į Naujuosius 1983 Metus prisimindami, ką Lietuvos laisvės byloje esame patyrę praeitais metais ir kokius naujus pasiryžimus bei užsiojimus planuojame ateičiai.

Apie lietuvių laikyseną okupuotame krašte, patiriamą per pogrindžio leidinius — praeitais metais daugiau buvo rašoma vakarų pasaulio spaudoje. Taip pat daugiau buvo kalbama apie Lietuvą, Latviją ir Estiją JAV Kongrese, Jungtinių Tautų įvairiuose posėdžiuose Visumos Susirinkimo 37-osios sesijos proga, Madride vykstančioje konferencijoje Europos Saugumo ir Kooperavimo reikalais, kur peržiūrėta, kaip vykdoma Helsinkio Baigiamąjo Akto nuostatai žmogaus teisių, pagrindinių laisvių, religijos laisvės, šeimų susijungimo ir kitais klausimais. Nuolat buvo priminta Sovietų Sąjungai, kad ji neteisėtai okupacijoje laiko Pabaltijo valstybes ir nesilaiko pasirašytu pasižadėjimų gerbti Pasaulinės Žmogaus Teisių Deklaracijos ir Helsinkio Baigiamąjo Akto nuostatas. Ta proga paminėtinas JAV atstovo J.T. Visumos Susirinkimo 37-oje sesijoje senatoriaus Kasten pasakytas žodis Trečiajame Komiteje, kad Sovietų Sąjunga yra pasaulinis pioniūras religijos panaikinimo srityje, nors ji yra priėmusi J.T. deklaraciją, smerkiančią bet kokią diskriminaciją, liečiančią religiją. Senatorius nurodė, kad So-

vietų konstitucijos 52 straipsniu garantuojama religijos laisvė ir nustatoma, jog Bažnyčia yra atskirta nuo valstybės, bet praktikoje Sovietų Sąjunga vykdo tai, ką Stalinas yra nurodęs: "Partija negali būti neutrali religijai. Ji veda antireliginę propagandą prieš visus religinius prietarus". Partijos linija, kaip žinome, reiškiasi visais žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių klausimais, nežiūrint, kad Sovietų Sąjunga yra pasižadėjusi vykdyti Helsinkio Baigiamąjį Aktą, kurio vienas nuostatų taip skamba: "Pagal lygių teisių ir laisvo apsisprendimo principą, visos tautos turi teisę visados pilnoje laisvėje nustatyti kada ir kaip jos nori savo vidaus ir užsienio statusą be jokio užsienio įsikišimo ir siekti, kaip jos nori, savo politinio, ekonominio, socialinio ir kultūrinio vystymosi".

Lietuvos Diplomatinė ir Konsularinė Tarnyba, lietuvių veiksniai Vakaruose nesiliauja priminti vyriausybėms bei politiniams sluoksniams Lietuvos padėtį bei Lietuvių Tautos aspiracijas ir pateikia informaciją, kaip Sovietų Sąjunga nesilaiko Pasaulinės Žmogaus Teisių Deklaracijos ir Helsinkio Baigiamąjo Akto nuostatų. Prezidentas Reaganas gražiai lietuvių veiklą įvertino savo telegrama, siusta Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, jo metinio siūlymo proga praėto lapkričio 6 d. Joje primines, kad JAV vyriausybė niekada nepripažino prievartinio Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą, prezidentas pasakė: "Amerikos lietuviai turi ypatingo pagrindo didžiuotis savo vaidmeniu, nes jie neleido pasauliui už-

Vakar JAV Kongresas pradėjo savo posėdžius. Paveiksle matome Senatą, besiruošiančius svarstyti naujus ūkio klausimus.

miršti, kad Sovietų Sąjunga tebėra pavergusi jų tėvynę", ir baigė telegramą žodžiais — "Kad lietuviai, kaip ir visi kiti pavergtieji, susilauktų laisvės dienos".

(Nukelta iš šeštų puslapių)

PRANCŪZIJA NEMAZINS ATOMINIŲ GINKLŲ

PARYŽIUS. — Prancūzijos prezidentas Francois Miterandas pareiškė žurnalistams, kad jis visai nesirengia mažinti atominių ginklų. — Prancūzija nesirengia kitų valstybių pulti, — laikraštininkams pareiškė prez. Miterandas, — bet Prancūzijai reikalingi atominiai ginklai, jeigu kas bandytų kėsintis į prancūzų teritorijas ar į prancūzų turimus tarptautines teises.

— Neverta nei svajoti, kad prancūzų vyriausybė mažintų turimų atominių ginklų skaičių, — laikraštininkams pareiškė Miterandas.

Andropovas kalbėjo, kad vertėtų sumažinti atominius ginklus iki prancūzų ir britų dabartinio lygio, bet jis neužsiminė apie prancūzų atominių ginklų sumažinimą. Prancūzijai atominiai ginklai reikalingi gynybai.

IZRAELIO TEISMAS PAKENKS PREMJEUI

JERUZALĖ. — Izraelio teismas pranešė visiems, kad apklausinėjimas baigtas apie dviejose palestiniečių stovyklose įvykusias nekaltų žmonių žudynes.

Teismas taip pat įspėjo devynis pareigūnus, kad paskelbimas teisėjų nuomonės pakenks 9 liudijusiems pareigūnams. Sprendimas bus paskelbtas vasario mėnesį.

Teismas atleido generolą Šaroną nuo antrojo pasirodymo teisme. Jis galėjo atsakyti raštu į pateiktus jam klausimus. Izraelio kariuomenės štabo viršininko pareiškimas reikalavo, kad gen. Šaronas dar kartu liudytų. Vietoj liudijimo, jis atsakė į štabo viršininko du klausimus. Generolas Šaronas nebus daugiau klausinėjamas.

— Pirmadienį aukso uncija kainavo \$457.

TURKŲ PROKURORAS ATNAUJINA MEHMET A. AGCA BYLĄ

TYRINĖJIMĄ VEDA IPEKCI LAIKRAŠČIO REDAKCIJA IR TEISINGUMO MINISTERIJA

ANKARA. — Turkijos teisingumo ministerija paskelbė, kad turkai atnaujina Mehmet Ali Agca bylą. Jis buvo nuteistas mirti už nušovimą žinomo turkų žurnalisto Abdi Ipekci. Jis redagavo Istantbulę išeinantį dienraštį Millaget. Jis buvo to laikraščio vyriausias redaktorius ir laikraščio leidimo bendrovės pirminkas.

Turkų prokuratūra buvo įsitikinusi, kad Mehmet Ali Agca vienas dalyvavo pasikėsinime prieš Abdi Ipekci gyvybę. Jam nepatiko Ipekci politika, todėl jis ir nušovė redaktorių. Agca buvo suimtas, jam s uduarytas teismas ir jis nugabentas į mirtininkų vienutę. Už redaktoriaus nušovimą Agca turėjo būti sušaudytas. Bet Agca sugebėjo pabėgti iš stropiai saugojamo turkų kalėjimo. Prokuratūra ištyrė visas aplinkas to pabėgimo ir įsitikino, kad Agca vienas pasinaudojo momentaliai susidariusiom aplinkybėm ir pabėgo iš mirtininkų vienutės. Teisingiau pasakius, Agca buvo didelis megalis ir jis išsimclavo iš kalėjimo.

Turkų surinktos žinios sakė, kad Agca kurį laiką slapstėsi pačioje Turkijoje. buvo išvaziavęs į dykumų kalnus, kol buvo sutvarkyta kelionė į Graikiją ir į Romą.

Tyrinėjimą pradėjo vesti ir Millaget laikraščio redakcija. Turkai buvo įsitikinę, kad Agca, kol jis slapstėsi Turkijoje, tai neturėjo jokių ryšių su bulgarais.

Dabartinė turkų spauda kartojta visas italų spaudos žinias, kad gyventojai žinotų, kas buvo tas Mehmet Ali Agca ir kokie platūs buvo jo ryšiai.

Turkai aiškiai mato, kad Agca labai trumpai tebuvo Turkijoje, kai pabėgo iš Istantbulės kalėjimo. Turkų prokuratūra pradeda abejoti, kad jis vienas kėsinosi nužudyti žurnalista Ipekci. Turkų policija turi pagrindo manyti, kad Agca be kitų pa-

galbos negalėjo pabėgti. Jis turėjo turėti ištikimų bendrininkų. Jeigu taip, tai tu bendrininkų ryšiai turi būti glaudūs su kalėjimų administracija. Jei jie padėjo Agcai išbėgti iš mirtininkų vienutės, tai jie gali išvogti iš kalėjimo ir didžiausią nusikaltėlių.

Turkų teisingumo ministeris Cevdet Mentes pareiškė, kad Agcos byla atnaujinama. Jis pats rengiasi vykti į Romą, kad galėtų susipažinti su dabartine Agcos teisine padėtimi. Teisingumo ministeris nori susipažinti su Agcos veikla Bulgarijoje. Turkai buvo įsitikine, kad Agca slapstėsi pačioje Turkijoje kelis mėnesius, o dabar aiškėja, kad jo ryšiai su kelione Graikijon ir Bulgarijon buvo gerai organizuoti. Ministeris žino, kad pats Mehmet Ali Agca yra didelis megalis. Juo negalima pasitikėti, bet ministeriui aišku, kad jis buvęs ne vienas Turkijoje ir ne vienas Italijoje.

Ministeriui labai svarbu nustatyti, kurie dešimtosios grupės nariai bendradarbiauja su komunistais. Turkams aišku, kad Irano tikybinkai glaudžiai bendradarbiauja su komunistais. Vyriausybė žino, kad Agca priklausė dešiniajai tikybinei grupei. Vyriausybė nori nustatyti, ar yra kuri kita tikybine grupė, kuri taip pat persimetė pas komunistus.

Turkų vyriausybė pačioje pradžioje uždraudė Irano šijitams įžengti į Turkiją. Slaptai įžengusieji tuojau būdavo suimami ir siunčiami atgal į Iraną.

Turkų spauda labai plačiai rašo apie italų parlamento pareiškimus apie Agca ir jo santykius su bulgarais.

Nikaragvos vyriausybė praneša, kad sekmadienio naktį maistinininkai nušovė du karčius.

Zimbabvės vyriausybė skundžiasi, kad Pietų Afrika kišasi į jų vidaus reikalus.

ANDROPOV VADOVAU PAKTO VALSTYBIŲ

PREZIDENTAS REAGANAS SUSITARTI SU JURIJUM

PRAGA, Čekoslovakija. — Pirma madienį į Pragą keliais lėktuvais panauskrido Sovietų maršalai, vadovaujami paties Jurijaus Andropovo, praneša čekų radijas. Pradžioje rusai nori susitarti su čekų kariuomenės vadovybe, o vėliau jie tarsis su visomis Varšuvos Pakto valstybėmis.

Prieš pat Naujuosius Metus Sovietų komunistų partijos generalinis sekretorius J. Andropovas pareiškė nusistebėjimą, kad Amerikos vyriausybė norinti visai nuginkluoti Sovietų Sąjungą. Amerikos atstovų pozicija Zenevos pasitarimuose rusams nepriimtina, nes jie nori palikti Sovietų Sąjungą visai be atominės apsaugos.

Andropovas, informuodamas Sovietų komunistų partijos Centro komitetą, pareiškė norą susitikti asmeniškai su prezidentu Ronald Reaganu. Jam atrodo, kad pasitarimo metu bus daug lengviau išaiškinti varfojamus terminus ir tiksliai jų prasmę.

Pravda, rusų komunistų partijos oficialus organas, taip pat plačiai rašo apie generalinio sekretoriaus Andropovo poziciją atominių ginklų kontrolės atžvilgiu. Zenevoje nepavyko susitarti, sako Pravda, vien dėl to, kad Amerikos atstovai pasitarimų metu užsispyrė taip griežtai ginti savo poziciją, kad nenorėjo išsklausyti Sovietų pozicijos. Jurijus Andropovas pareiškė įsitikinimą, kad pasitarimų metu galima išaiškinti neaiškumus ir rasti bendrą kalbą.

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas pareiškė įsitikinimą, kad šį kartą bus galima rasti bendrą kalbą su Sovietų Sąjungos atstovais. Prezidentas nėra priešingas susitikimui su Andropovu, bet jis tvirtina, kad susitikimas turi būti paruoštas. Jeigu reikalų neaparsime iš anksto ir skirtumų neišlyginsime, tai susitikimas bus beprasmiškas.

Prez. Reaganas pareiškė, kad dabartiniu metu abi pusės turi po 7,500 vidutinio dydžio atominių raketaų. Jeigu iš abiejų pusių sumažinsime po 2,500, tai pirmas žingsnis bus padarytas. Bet

Gen. Kenan Evren siūnia į Italiją teisingumo ministerį Mentės, kad nustatytų, ar turkų fanatiškos tikybinės sektos palaiko ryšius su komunistais.

Lietuvos atstovas p. S. A. Bačkis ir ponias buvo pakviesti į Baltuosius Rūmus švenčių metu.

